

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 31 tháng 12 năm 2025

TRANG THÔNG TIN NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI VỀ MẶT

KHOA HỌC VÀ THỰC TIỄN CỦA LUẬN ÁN

Tên luận án: **Tác động của phát triển tài chính đến phát triển bền vững tại các quốc gia Châu Á: Vai trò điều tiết của đổi mới toàn cầu.**

Chuyên ngành: Tài chính - Ngân hàng

Mã số: 9340201

Nghiên cứu sinh: Trần Thị Lệ Hiền

Khóa: 2022

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Tài chính - Marketing

Đồng hướng dẫn luận án:

1. PGS.TS. Trần Thị Kim Oanh.

2. TS. Phạm Thị Tường Vân

Mục tiêu nghiên cứu tổng quát của luận án là nghiên cứu tác động của phát triển tài chính (PTTC) đến phát triển bền vững (PTBV) tại các quốc gia Châu Á, đồng thời kiểm định vai trò điều tiết của đổi mới toàn cầu (ĐMTC) trong mối quan hệ này tại giai đoạn 2007 đến 2023. Từ đó luận án sẽ đúc kết và đưa ra các hàm ý chính sách quan trọng trong việc gia tăng PTBV trên nền tảng PTTC và ĐMTC tại Châu Á. Thông qua kết quả nghiên cứu, luận án có những đóng góp mới về mặt lý luận và thực tiễn như sau:

1. Đóng góp về cơ sở lý luận

Thứ nhất, luận án tổng hợp và làm rõ khung lý thuyết mở rộng bằng cách tích hợp ba lĩnh vực chính bao gồm PTTC (lý thuyết thị trường tài chính và trung gian tài chính, lý

thuyết HNTC, và tài chính bền vững), ĐMTC (dựa trên lý thuyết đổi mới tài chính, đổi mới sinh thái và đổi mới công nghệ), và PTBV (dựa trên lý thuyết tăng trưởng nội sinh, lý thuyết ba trụ cột và lý thuyết tiếp cận vốn cho PTBV). Việc tích hợp các lý thuyết này tạo ra một khung lý thuyết toàn diện giúp hiểu rõ hơn về tác động của PTTC đến PTBV với vai trò điều tiết của ĐMTC. Bởi vì, lý thuyết trung gian tài chính khẳng định vai trò điều tiết rủi ro và phân bổ tín dụng hiệu quả trong điều kiện thông tin bất cân xứng (Leland và Pyle, 1977; Levine, 1999), trong khi lý thuyết thị trường tài chính nhấn mạnh đến hiệu quả huy động và định giá vốn thông qua cạnh tranh thị trường và minh bạch thông tin (King và Levine, 1993). Bên cạnh đó, lý thuyết HNTC cung cấp cơ sở để mở rộng phạm vi thụ hưởng của HTTC đến các nhóm yếu thế, thông qua các công cụ số, fintech và chính sách tài chính vi mô, từ đó đảm bảo tính công bằng trong tiếp cận vốn phát triển (Demirguc-Kunt và các cộng sự, 2017). Việc tích hợp ba lý thuyết này vào các chiến lược chính sách sẽ tạo nên một cấu trúc tài chính bền vững, vừa bao trùm, vừa hiệu quả trong điều tiết rủi ro và tối ưu hóa phân bổ nguồn lực cho tăng trưởng xanh. Đây là nền tảng để chuyển dịch kinh tế theo hướng thân thiện với môi trường và có khả năng chống chịu cao trước các cú sốc toàn cầu trong tương lai.

Thứ hai, luận án không chỉ xem xét tác động trực tiếp của PTTC và ĐMTC đến PTBV mà còn mở rộng khung phân tích bằng cách kiểm định vai trò điều tiết của ĐMTC đối với PTTC tác động lên PTBV. Điều này giúp làm rõ cơ chế tác động phức tạp giữa ba yếu tố trên, một khía cạnh chưa được nghiên cứu đầy đủ trong các công trình trước đây. Từ đó luận án sử dụng đồng thời ba bộ chỉ số bao gồm chỉ số PTTC của IMF một công cụ đo lường toàn diện bao gồm ba khía cạnh chính: quy mô tài chính, khả năng tiếp cận và tính hiệu quả (Svirydzenka, 2016). Chỉ số ĐMTC của WIPO, đánh giá năng lực đổi mới của các quốc gia thông qua các yếu tố đầu vào và đầu ra đổi mới (Dutta và cộng sự, 2023). Chỉ số PTBV của Sachs và cộng sự (2024), phản ánh mức độ tiến bộ của một quốc gia trong việc đạt được các mục tiêu PTBV của Liên Hợp Quốc. Cách tiếp cận này giúp làm sáng tỏ liệu ĐMTC gia tăng hay kìm hãm tác động của PTTC đối với PTBV, từ đó cung cấp một cơ sở lý luận quan trọng cho các chính sách PTTC bền vững.

Cuối cùng, luận án có tính ứng dụng mô hình thực nghiệm vào bối cảnh các quốc gia châu Á bằng cách đưa các kiểm soát biên vĩ mô bao gồm: độ mở thương mại, tốc độ đô thị hóa, đầu tư trực tiếp nước ngoài, lạm phát, đảm bảo tính chính xác khi phân tích tác động của PTTC lên PTBV với vai trò điều tiết của ĐMTC. Các phát hiện của luận án góp phần cung cấp những hiểu biết sâu sắc hơn về tác động của PTTC lên PTBV với sự can thiệp có tính điều chỉnh của ĐMTC.

2. Đóng góp về mặt thực tiễn

Thứ nhất: luận án cung cấp bằng chứng thực nghiệm quan trọng về tác động của PTTC và ĐMTC đến PTBV của 44 quốc gia tại khu vực châu Á. Kết quả nghiên cứu là các chính sách tài chính được hoạch định rõ hơn về tầm quan trọng của việc xây dựng HTTC bền vững, không chỉ tập trung vào mở rộng quy mô và khả năng tiếp cận tài chính mà còn cần nâng cao hiệu quả của các trung gian tài chính. Bằng cách xác định rằng PTTC tác động tích cực đến PTBV, ĐMTC tác động tích cực đến PTBV khi tác động riêng lẻ, nhưng khi thực hiện đồng thời PTTC để đạt PTBV thì bị suy yếu khi có sự điều tiết của ĐMTC. Từ đó luận án góp phần vào việc định hướng các chính sách tài chính để tối ưu hóa tác động của PTTC đến các mục tiêu PTBV trong dài hạn.

Thứ hai: luận án mở rộng khung phân tích về vai trò điều tiết của ĐMTC trong mối quan hệ giữa PTTC và PTBV. Khi được định hướng đổi mới phù hợp, PTTC có thể tạo điều kiện cho dòng vốn chảy vào năng lượng tái tạo, công nghệ xanh và hạ tầng số, từ đó góp phần giảm phát thải và nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên. Đồng thời, các công nghệ đổi mới, đặc biệt là công nghệ số, blockchain và fintech, đã gia tăng tính minh bạch và định hướng nguồn vốn tới các dự án bền vững. Hơn nữa, ĐMTC còn cổ vũ chuyển đổi năng lượng bằng cách cải thiện hiệu quả sử dụng năng lượng tái tạo và giảm dấu chân sinh thái. Điều này chứng minh các quốc gia cần thiết lập các chính sách ĐMTC theo hướng kiểm soát chặt chẽ hơn rủi ro tài chính, đồng thời tạo ra các cơ chế hỗ trợ để đảm bảo rằng ĐMTC thúc đẩy PTBV một cách hiệu quả.

Thứ ba: luận án đưa ra những gợi ý thực tiễn về việc xây dựng chính sách PTTC và ĐMTC một cách linh hoạt hơn để đạt được PTBV. Do đó, việc áp dụng một khuôn

khổ chính sách cố định, các quốc gia cần cân nhắc đến sự tương tác giữa PTTC và ĐMTC để đưa ra các chính sách phù hợp với đặc điểm của từng nền kinh tế. Chẳng hạn, việc phát triển các công cụ tài chính bền vững như trái phiếu xanh, tài chính vi mô, tín dụng ưu đãi cho công nghệ xanh giúp cải thiện tác động của PTTC đến PTBV ngay cả khi có sự gia tăng đổi mới. Bên cạnh đó, các cơ chế giám sát tài chính cần được thiết kế nhằm giảm thiểu rủi ro từ các hình thức đổi mới tài chính quá mức, tránh hiện tượng "bong bóng tài chính xanh" làm suy giảm hiệu quả của PTTC đối với PTBV.

Cuối cùng: luận án mang lại giá trị thiết thực không chỉ phục vụ việc ra quyết định vĩ mô mà còn cho các tổ chức tài chính và doanh nghiệp đang tìm kiếm cơ hội đầu tư gắn với mục tiêu PTBV. Kết quả nghiên cứu nhấn mạnh các chiến lược ĐMTC cần phải được điều chỉnh linh hoạt theo bối cảnh PTTC để đạt được hiệu quả tối ưu. Điều này giúp các tổ chức tài chính xác định được những lĩnh vực đầu tư có tiềm năng tạo ra tác động bền vững cao nhất, đồng thời các công ty truy cập nguồn vốn tài chính tốt hơn để kết nối các dự án theo hướng PTBV. Những phát hiện từ luận án trở thành cơ sở tham khảo cho các đơn vị quản lý vốn trong khu vực đối với việc xây dựng chiến lược tài chính bền vững và đổi mới tài chính, đổi mới công nghệ theo hướng cân bằng giữa TTKT và bảo vệ môi trường.

Nghiên cứu sinh

Trần Thị Lệ Hiền